

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501

Ügyszám: FRPS/688/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

106/2012. (III. 21.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2011. november 16-án előterjesztett **panaszát** a 2012. március 21-én – dr. Kádár András Kristóf testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a S. városi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2011. november 16-án postai úton terjesztette elő a panaszbeadványát.

I.

A panaszbeadványában előadta, hogy az öccse 2011. november 8-án előzetes letartóztatásba került (B. L.) a volt élettársa (A. A.) vallomása alapján. A rendőrség házkutatást tartott a panaszos lakásában, amelynek során lefoglalták a fia tulajdonát képező iskolatáskát is. A volt élettárs eközben szisztematikusan kiürítette a panaszos és öccse lakását. A volt élettárs az édesanyjával 2011. november 10-én megjelent az ingatlanban és onnan több tárgyat el kívánt vinni, amit a panaszos édesanyja megpróbált megakadályozni, amire a volt élettárs lelökte a panaszos édesanyját a lépcsőn. A panaszos, amikor hazaért, telefonon kihívta a rendőröket a szomszéd lakásból, azonban a rendőrök nem mentek ki. A panaszos bevitte az orvoshoz az édesanyját, majd bementek a rendőrségre, ahol pedig nem voltak hajlandóak felvenni a panaszos feljelentését.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) K. S. r. százados 2011. december 14-én kelt jelentésében előadta, hogy 2011. november 10-én ügyeleti szolgálata ellátása során – emlékezete szerint – 14 és 15 óra közötti időben egy magát B. A.-ként megnevező személy (a panaszos) tett telefonon bejelentést, hogy a S. város, D. K. út 35. számú háznál rendőrök intézkedtek. Nevezett kiabálva adta elő mondandóját, azaz, hogy elvitték a televíziót, illetve a számítógépet. Közölte továbbá, hogy az anyját „majdnem” lelőtték a rendőrök a lépcsőn. Erre a r. százados felhívta a figyelmét, hogy ha fennhangon beszél, nem fogja érteni, mit mond, és kérte, hogy ne vele kiabáljon a bejelentő, mert nem ő lökte fel „majdnem” az édesanyját. Továbbiakban a r. százados kérdéseket tett fel a bejelentés tartalmának tisztázása végett és közölte vele, ha a rendőri intézkedés ellen panaszt kíván tenni, menjen be a kapitányságra. A r. százados megkérdezte a bejelentő elérhetőségét, illetve közölte vele, hogy tájékozódik az ügyben. Felhívta a bejelentő figyelmét arra is, hogy a kapitányságon van egy állampolgári panaszokkal foglalkozó kolléga, akinek elmondhatja a problémát. A bejelentő erre közölte, hogy reggel már járt a kapitányságon és beszélt H. B. r. őrnaggyal, aki elutasította a panaszát. Kérte továbbá, hogy a r. százados menjen ki a helyszínre és vegyen fel a jegyzőkönyvet. A r. százados ekkor újra felhívta a panaszos figyelmét, hogy ha panaszt akar tenni, fáradjon be a kapitányságra. Erre a bejelentő kérdőre vonta a r. századost, hogy a rendőrök ezek szerint mindent megtehetnek, és mindent elvihetnek a házából. A r. százados újfent jogi felvilágosítást adott, és tájékoztatta a panaszost arról, hogy határozattal, illetve határozat nélkül halaszthatatlan nyomozati cselekmény során lefoglalhatóak az értékek. A panaszos erre azt válaszolta a televízió nem volt lopott, és papír is van róla. A r. százados kérte tőle, hogy hozza be a papírokat és ezt mondja el az ügygel foglalkozó nyomozónak. Ezután a telefonáló bontotta a vonalat.

Ezt követően a r. százados tájékozódott a bűnügyi osztálytól a panaszos által említett fenti nyomozásról. A beszerzett információk szerint valóban voltak nyomozók az említett címen, ahol lefoglalásokat hajtottak végre. Az ügyben egy A. A. nevű tanú is szerepel, aki a házkutatással érintett címen lakik, illetve a műszaki cikkek tulajdonjogát számlával igazolta.

Később már a fenti adatok birtokában volt a r. százados, amikor is telefonált egy B. Zs.-ként bemutatkozó személy (a panaszos testvére) kb. 16 óra körüli időben, és közölte, betörték a házba, épp pakolják ki a tárgyakat. Nevezett közlése azonban zavaros volt. Említést tett A. A.-ról, aki elvitte a tv-t, és az édesanyját is meglökte, illetve félrelökte. A r. százados elmondta, hogy a testvére már telefonált az ügyben bizonyos részletek ismertek előtte, de az lenne a legjobb, hogy ha az érintettek befáradnának a kapitányságra, és a nyomozókkal tisztáznák a helyzetet.

17-18 óra között B. Zs. meg is jelent a kapitányság előtt, vele a bűnügyi osztály dolgozói beszéltek is. Részére – a r. százados tudomása szerint – jogi felvilágosítást adtak.

2) Sz. I. r. alezredes 2011. december 15-én kelt jelentésében előadta, hogy a panaszbeadvánnyal érintett esettel kapcsolatban az alábbi bejelentések érkeztek a Megyei Rendőr-főkapitányság Ügyeleti Osztályára. A leírat az alábbiakat tartalmazta.

Az első bejelentést az „F” telefonvonal rögzítette. (A felvétel a mellékelt CD lemez 3006 mappájában 13.00-nál található)

A rögzítés ideje: 14 óra 50 perc. A felvétel ideje 2 perc 01 másodperc (A hangrögzítő ideje a valós időhöz képest 8 perc eltérést mutat, tehát a bejelentés 14 óra 58 perc körül érkezett.) Az ügyeletes K. S. r. százados volt, a bejelentő pedig a panaszos.

A panaszos: „Én B. A. vagyok, most nemrég vitték el a házból a tv-t, a számítógépet, állítólag a H. r. őrnagy adta neki oda, annak a csajnak a kulcsot, mert öcsém le van tartóztatva. Az az én tulajdonom is, nem csak az öcsémé. Hát jöjjenek ki, azt vegyünk fel jegyzőkönyvet. Anyámat majdnem lelőtték a lépcsőn. A rendőrök azt csinálnak amit akarnak, a rendőrök anyámmal, a beteg asszonnyal. Jöjjenek ki! Csináljanak egy jegyzőkönyvet most!

Ügyeletes : „Ne kiabáljon már Uram velem...” [...]

Panaszos: „De kiabálok! Figyeljen már ide!”

Ügyeletes: (nem érthető mert egyszerre beszélnek) „édesanyját, ne velem ordítson!”

Ezután a panaszos feldiktálja a címét és a nevét.

Ügyeletes: „Jó, majd mindjárt odaküldök valakit, meg érdeklődök. Ezen a számon elérhető ügye?”

Panaszos: „Nem, ez a szomszédé. Itt vagyok én kinn a háznál, jöjjenek ki! Kügyyé ki, mert feljelentést akarok tenni.” [...]

Ügyeletes: „Jó! Ez nem így működik. Ha nehezményezi a rendőri intézkedést, akkor fáradjon be a rendőrkapitányságra. Van itt egy panaszos és” (ezután érthetetlen)

Panaszos: „Voltam én reggel a kapitányságon, csak a Hidasi nem hagyta felvenni a bejelentésemet. Jöjjön ki, és a helyszínen csinálja meg a jegyzőkönyvet.”

Ügyeletes: „Uram! Én azért, hogy most Ön panaszt akar tenni a rendőri intézkedéssel szemben, nem küldök ki egységet, mert ennek nem ez a formája. [...] (érthetetlen), hogy ide befárad, és megteszi a panaszt.”

Panaszos: „Most akkor a házból mindent elvihetnek, mert ők rendőrök?”

Ügyeletes: „Nem azért, mert rendőrök! Gondolom van róla egy hatósági határozat, azért [...]”

Panaszos: „De nincs rá hatósági határozat! Értse már meg! Nincs rá!”

Ügyeletes: „Halaszthatatlan lefoglalhatják a tv-t.”

Panaszos: „De, [...] de nem lopott a tv!”

Ügyeletes: „Hát én nem tudom, hogy miért...!” (A bejelentő közben beszél, ezért mindkét szöveg érthetetlen.)

Panaszos: „Hát papír van róla! A boltban vettem! Az Isten áldja meg!”

Ügyeletes: „Én megértem. Hozza be a papírokat, és mondja el annak a nyomozónak, aki ezt az ügyet intézi!”

Bangó Attila: „Hát ezt a nőt én felakasztom (érthetetlen) elmegyek máma (érthetetlen, de valószínűleg Bárkányba = Nagybárkány, A. A., a volt élettárs egyik tartózkodási helye), azt felakasztom.

A második bejelentést az „E” telefonvonalon rögzítették. (Hangrögzítő „E” mappájában 15.57-nél található. A felvétel tévedésből a 3006 sz. mappában is szerepel 48.46-nál. Ez a felvétel jobb minőségű.) A rögzítés ideje 15 óra 36 perc, a felvétel ideje 48 másodperc volt. (A hangrögzítő ideje a valós időhöz képest 8 perc eltérést mutat, tehát a bejelentés 15 óra 44 perc körül érkezett.) Az ügyeletes K. S. r. százados, a bejelentő B. Zs.(a panaszos testvére). A beszélgetés jó része nem érthető. B. Zs. arról tett bejelentést, hogy betörték a házukba és elvitték a dolgaikat, a bejelentő szerint ehhez nem volt joguk a rendőröknek. A r. százados tájékoztatta, hogy a rendőrök eljárási cselekményt hajtottak végre, és a rendőrségen tehet az

ügyben feljelentést. A bejelentő a tájékoztatásra úgy reagál, hogy akkor be fog menni és panaszt fog tenni a kapitányságon.

3) G. A. r. százados 2011. december 15-én kelt jelentésében előadta, hogy 2011. november 10-én B. I. r. alezredes délutános szolgálatot látott el, ő pedig 8- 16 órás munkarendben dolgozott, a délutáni órákban saját ügyeiben a szabadideje terhére végzett ügyfeldolgozó munkát. Aznap 17 és 18 között az ügyeletvezető telefonált fel nekik hogy a forrónyomos kollégák intézkedésben vannak épületen kívül, és a kapuban egy személy bejelentést szeretne tenni.

Ekkor az. r. alezredes – telefonhívást követően – azonnal lement a bejelentőért, és bekísérte a közös irodájukba azért, hogy ne kelljen várakoznia a forrónyomos kollegákra. A bejelentőt emlékezte szerint B. Zs.-nek hívták. A bejelentő elmondása szerint édesanyját Salgótarjánban, a lakásának lépcsőjén bántalmazta – emlékezte szerint egy alkalommal tenyérrel arcon ütötte, illetve lökdöste – az előzetes letartóztatásban lévő fiának B. L.-nak élettársa (A. A.). A bejelentő elmondta, hogy ő a történeteket nem látta, és az édesanyja azt mondta neki, hogy más tanúja sem volt az esetnek. A bejelentő elmondta, hogy a bántalmazást követően édesanyját orvoshoz vitték, de az orvosi kezelést követően otthonába hazaszállították. Az orvosi látelleletet a rendőrök kérésére bemutatta, amelyen 8 napon belül gyógyuló sérülés volt leírva. A bejelentő elmondta, hogy az ingatlan teljesen zárt, az utcáról az ingatlanra nem lehet belátni, így a közvédra üldözendő bűncselekmény, a garázdaság vétségének gyanúja nem merült fel.

A rendőrök felvilágosították B. Zs.-t, hogy a könnyű testi sértés magánvádas, így a sértett, azaz édesanyja jogosult a magánindítványt előterjeszteni. Elmondták azt is, hogy tekintettel arra, hogy a könnyű testi sértés vonatkozásában a bíróság illetékes eljárni, ezért 30 napon belül személyesen vagy írásban is megteheti az édesanyja a feljelentését. Azt is elmondták neki, hogy édesanyja a S. városi Rendőrkapitányságon is terjeszthet elő magánindítványt, de azt illetékesség hiányában a S. Városi Bíróságnak fogják megküldeni. A bejelentő elmondta, hogy édesanyja gyámság, gondnokság alatt nem áll.

A bejelentő a tájékoztatást tudomásul vette, megköszönte a felvilágosítást, illetve még annyit mondott, hogy mivel az édesanyja nem tud a „bíróságra járkalni”, ezért még gondolkozni fognak a magánindítvány előterjesztésén. Tehát a panaszlevélben leírtak valótlanok. A bejelentéssel kapcsolatban nem a panaszos jelent meg a rendőrkapitányságon, valamint a magánindítványt megtenni jogosult személy, B. Zs. édesanyja sem volt jelen.

4) T. R. r. főhadnagy 2011. december 15-én kelt jelentésében előadta, hogy 2011. november 8-án ő, Sz. N. r. főhadnagy, B. Sz. r. törzsszászlós, és F. J. r. zászlós házkutatást hajtottak végre B. L., S. város, D. K. út 35. szám alatti lakóházánál, mely során többek között lefoglaltak 1 db sötét színű gyöngyvászon táskát, amely bolti lopásokhoz használatos ún. „lopótasak” mellett volt elhelyezve. A házkutatás ténye, illetve a házkutatás végrehajtásának módja ellen az eljárás alá vont (B. L., a panaszos testvére) panasszal nem élt. A házkutatás során találtak továbbá 1 db nagyképernyős LCD tv-t, mely vonatkozásában A. A., az eljárás alá vont élettársa a későbbiek során egy nevére kiállított szállítólevéllel igazolta a televízió származási helyét, illetve saját tulajdonjogát.

5) H. B. r. őrnagy, mb. osztályvezető 2011. december 15-én kelt jelentésében előadta, hogy a hatóságuk előtt az 1036/2011.bü. szám alatt folyamatban lévő betöréssorozat miatti nyomozás

során beszerzett adatok alapján az elkövetésekkel B. L. (a panaszos testvére) vált megalapozottan gyanúsíthatóvá.

B. L. gyanúsítottat 2011. november 8-án fogták el, majd T. R. r. főhadnagy, Sz. N. r. főhadnagy, B. Sz. r. törzsszázlós, és F. J. r. zászlós nyomozók házkutatást tartottak a gyanúsított bejelentett lakcímén és azon belül kiemelten a gyanúsított által használt és lakott lakrészben.

A házkutatáson jelen volt B. L. gyanúsított. A házba dolog elleni erőszak alkalmazása nélkül jutottak be a rendőrök a gyanúsítottal közösen. A házkutatás során a gyanúsított által használt lakrészről lefoglalták a fenti számú büntetőeljárás tárgyait képező bűncselekmények egyes elkövetési tárgyat, úgymint plüsskutyát, fémkarnist, porcelán dísz tárgyakat és egyéb tárgyakat stb., továbbá egy, fekete-szürke színű, vállpántos táskát a gyanúsított által használt helyiségben lévő ágy alól, amely táskát a panaszbeadványban a panaszos által a fia tulajdonát képező iskolatáskaként lett megemlítve. Az ügyben végezett adatgyűjtés során megállapítást nyert, hogy a panaszos egyetlen gyermeke sincs bejelentve a S. város D. K. út 35. szám alá, sőt maga a panaszos is csak bejelentkezve van erre a címre, valójában a gyermekeivel a S. város, H. út 16. 5. ajtó alatt lakik életvitelszerűen. Egyébként sem a táskában, sem a házkutatást szenvedő által használt helyiségben nem voltak fellelhetőek tankönyvek, tanszerek, taneszközök, amelyek alátámasztották volna a táskát iskolatáska jellegét. Voltak viszont a táskát rekeszeiben vastag alufóliából készült, barna színű, műanyag ragasztóval bevont, házilag készített üreges betétek, amelyek szemmel láthatóan éppen a táskát rekeszeivel méretarányosak voltak, s melyeket az utóbbi időben a szakmai tapasztalatok és a kriminalisztikai tanulmányok a bolti lopásokhoz használatos úgynevezett „lopótáska”-ként emlegetnek. A lefoglalt „iskolatáskáról” és annak tartozékairól készült felvételeket a melléklet tartalmazza.

B. L. gyanúsított – a nyomozási cselekmény egyedüli elszennvedőjeként, aki kifogással, panasszal élhetett volna – a házkutatás és a lefoglalás ténye, elrendelése, végrehajtása ellen kifogással, panasszal nem élt.

A panaszos valóban járt a kapitányságon érdeklődni őrizetbe vett testvére – B. L. gyanúsított – horgyléte felől, melynek során személyesen rákérdezett a korábban lefoglalt táskára is, amellyel kapcsolatban felvilágosította a r. őrnagy arról, hogy a nyomozás során kerül sor a táskát további sorsának meghatározására. Ez a beszélgetés egyébként a rendőrkapitányság épületének földszintjén, az eligazító kolléga asztala előtt történt. A panaszos ekkor egyáltalán nem akart feljelentést tenni, csupán érdeklődött.

A házkutatásról és a lefoglalásról a helyszínen kézzel írt jegyzőkönyv jelenleg nem áll a rendelkezésre, ugyanis a büntetőügyben összesen 3 fő gyanúsítottat három különböző időpontban és helyen fogták el, azt követően őrizetbe vették őket, majd a bíróság előzetes letartóztatásukat rendelte el. Az eltelt idő alatt – osztály leterheltségéből adódóan – nem jutott idő a jegyzőkönyvek legépelésére tekintettel arra, hogy az ügy 1. és 2. példányai az előzetes letartóztatás meghosszabbítása miatt a Megyei Bíróságon és a Megyei Főügyészségen, az ügy 3. példányai pedig a S. Városi Ügyészségen található a nyomozás határidejének szükséges meghosszabbítása miatt.

A panaszos – B. L. gyanúsított testvére – 2011. november 10-én 14 óra 50 perckor a Megyei Rendőr-főkapitányság Központi Ügyeletére tett telefonos bejelentésében többek között elmondta, hogy : „állítólag a H. B. – azaz személy szerint a r. őrnagy – adta neki oda annak a

csaknak a kulcsot, mert öcsém le van tartóztatva.” A r. őrnagy kijelenti, hogy semmiféle kulcsot nem adott át senkinek, kiváltképpen nem A. A.-nak, a gyanúsított élettársának, aki egyébként rendelkezett a lakáshoz kulccsal, ugyanis korábban ott lakott és arra a címre van azóta is bejelentkezve. Ezzel kapcsolatban a r. őrnagy javasolja leellenőrizni a gyanúsított letéti tárgyait tartalmazó iratokat az előállítás, és az őrizetbe vétele kapcsán.

Az őrnagy megállapítása szerint nyomozás során az eljáró nyomozók leellenőrizték a telefonos bejelentésben szereplő televíziót, mellyel kapcsolatban az élettárs igazolta származási körülményeit és kizárólagos tulajdonjogát. Hozzáteszi, hogy a nyomozásnak nem feladata házkutatást követően a házkutatott helyen maradt és nem lefoglalt tárgyak további őrzése. A kérdéses televízióval kapcsolatban az élettárs mint tulajdonos rendelkezett. Megjegyzi a r. őrnagy, hogy a panaszos családja a kérdéses televízió legális birtoklását sem a házkutatás idején, sem azóta nem tudta semmivel sem igazolni, egyébként sem volt rá szükség, ugyanis a televíziót nem foglalták le és nem szállította a rendőrség el. Később, aznap délután ismét megjelentek a szabadlábon lévő B. testvérek – a panaszos és B. Zs. – a rendőrkapitányság épületében, ahol a szükséges jogi felvilágosítást követően – lásd G. A. r. százados és a r. alezredes jelentését – megelégedve, panasz nélkül, nyugodt lelkiállapotban távoztak.

A r. őrnagy összességében megállapította, hogy beosztottjai a panaszos és testvére telefonos, valamint személyes érdeklődéseivel kapcsolatban teljes mértékben jogszerűen, felkészülten, törvényesen és arányosan intézkedtek és jártak el az eljárás sikeres befejezése, az ügyben sértett becsületes állampolgárok érdekében, családi életük, szabadidejük terhére.

A r. őrnagy senkinek semmiféle kulcsot nem adott oda, és senkit sem akadályozott meg abban, hogy ne tegyen bejelentést, vagy feljelentést, illetve nem kért és nem utasította senkit arra, hogy a panaszos vagy testvére. bejelentését, feljelentését ne rögzítse jegyzőkönyv formájában.

A fenti és a korábbi eseteket figyelembe véve megállapítható, hogy a panaszos a hozzátartozóival szembeni rendőri intézkedésekkel, nyomozási cselekményekkel, kényszerintézkedésekkel kapcsolatban minden esetben panasszal él. Így történt ez korábban is, amikor fiát, ifj. B. A-t betöréses lopás sorozat elkövetésének megalapozott gyanúja miatt gyanúsítottként kihallgatták, majd őrizetbe vették és a bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján folyamatosan hosszabbítja az előzetes letartóztatását.

A r. őrnagy felháborítónak és sértőnek tartja a panaszos panaszbeadványában, valamint a telefonos bejelentésében foglaltakat, amelyek túl azon, hogy valótlan tényeket tartalmaznak, megalapozatlanok és kollégáival, azok tevékenységével kapcsolatban a becsületük csorbítására alkalmas kifejezéseket tartalmaznak. Hozzáteszi még, hogy a panaszos telefonos bejelentésével összefüggésben felmerül a zaklatás vétsége elkövetésének gyanúja, ugyanis mással szemben – az élettárral szemben – személy elleni erőszakos cselekmény elkövetését helyezte kilátásba.

6) A 2011. november 8-án kelt házkutatást elrendelő határozat rendelkezik a S. városi, D. K. út 35. sz. alatti lakóingatlan és a hozzá tartozó bekerített hely házkutatásáról a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (továbbiakban: Btk.) 316. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés I. fordulata szerint minősülő kisebb értékre elkövetett lopás vétségének megalapozott gyanúja miatt folyamatban lévő büntetőügyben.

A S. városi Rendőrkapitányság nyomozást rendelt el B. Gy. salgótarjáni lakos bejelentése alapján ismeretlen tettes ellen, aki 2011. július 17. és 24. között, pontosan meg nem határozható időpontban a salgótarjáni Strand Hotel egyik zárt helyiségében tárolt hangszerek és egyéb hangtechnikai berendezések közül több erősítőt, mikrofont, hangfalakat, kábeleket és 1 db VORSON gitárt – a tárolására szolgáló tokkal együtt – eltulajdonított. A bűncselekményekkel okozott kár kb. 500.000 Ft.

Az ügyben felmerült információk alapján a fenti bűncselekmény elkövetésével B. L. (a panaszos testvére) volt megalapozottan gyanúsítható, akinek a S. városi, D. K. út 35. sz. alatti lakásán házkutatás megtartása volt szükséges és indokolt.

7) A r. őrnagy által csatolt kimutatás szerint a S. városi, D. K. út 35. sz. alatti ingatlanba 37 fő, köztük A. A.(a panaszos testvérenek élettársa) van bejelentkezve.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011 (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak – az intézkedés időpontjában hatályos – a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 2. §-ának (1) bekezdéséből levezetett tisztességes eljáráshoz való jogát.

1) A Testület a panaszbeadványban foglaltak kapcsán először azt értékelte, hogy hatásköri szabályai a sérelmezett események vizsgálatát mennyiben teszik lehetővé.

a) A panaszos kifogásolta, hogy a rendőrök házkutatást végeztek a lakásában, ennek során számos tárgyat, köztük a gyermeke iskolataskáját, indokolatlanul lefoglaltak a rendőrök, míg a család tévéjét, noha az nem bűncselekményből származik, kiadták a panaszos öccsének volt élettársának.

A Testület hatáskörével kapcsolatban hivatkozik az Rtv. 92. § (1) bekezdésére („ Akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette - választása szerint - panasszal fordulhat az intézkedést fogyanatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.”) , mely szerint azon rendőri intézkedéseket és mulasztásokat vizsgálhatja, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

– a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),

– a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (különösen: igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),

– a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.) esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A Testület hatásköre vizsgálatánál figyelemmel volt a legfőbb ügyész helyettesének NF.8380/2010/8-I. sz. alatti, 2010. október 7-én kelt, a testületi hatáskör kérdésében írt levelére, amely szerint a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 196. §-a szerinti panasz „célja a nyomozás során a hatékony jogorvoslat lehetőségének biztosítása a nyomozó hatóság vagy az ügyész határozatba (Be. 169. §) nem foglalt döntésével, intézkedésével (pl. gyanúsítás közlése) szemben, vagy az intézkedés elmulasztása miatt. A panaszt a büntetőeljárás szabályai szerint kell elbírálni. „Ezért a legfőbb ügyész helyettes a Be. 60. §-ának (1) bekezdésében és a 77. § -ának (2) bekezdésében írt, a büntetőeljárás során végzett eljárási cselekmények általános alapelvei mellett is úgy véli, a Be. 196. §-ában foglalt panasz a büntetőeljárás törvényben szabályozott intézkedés alkalmazásának elrendelése, vagy az intézkedésről való döntés elmulasztása miatti jogsérelem esetén terjeszthető elő. Az Rtv. IV., V. és VI. Fejezetében meghatározott kötelezettség megsértésével, intézkedéssel vagy annak elmulasztásával, illetve a kényszerítő eszköz alkalmazásával összefüggő jogsérelem elbírálására — függetlenül attól, hogy milyen eljárásban kerül rá sor — az Rtv. 92-93/B.§-a az irányadó, amennyiben a sérelem tárgya a rendőr magatartása, az intézkedés kiválasztásának és foganatosításának módja. Az ügyész tehát a nyomozó hatóság által foganatosított (vagy elmulasztott) eljárási cselekmény megalapozottságát, a büntetőeljárás törvénynek megfelelő voltát vizsgálhatja, abban azonban nem foglalhat állást, hogy a végrehajtás módja az Rtv. rendelkezéseinek megfelelt-e.”

Mindezek alapján megállapítható, hogy a Testületnek nincs hatásköre a panasz azon részének vizsgálatára, amely a házkutatás elrendelésének jogszerűségét, illetve a házkutatás során foganatosított foglalás jogszerűségét kifogásolja.

b) A panaszos kifogásolta továbbá, hogy a rendőrök megtagadták tőle és édesanyjától a feljelentés felvételét.

A feljelentés fogalmának alapjául a Testület – törvényi meghatározás hiányában – a belügyminiszter irányítása alá tartozó nyomozó hatóságok nyomozásának részletes szabályairól és a nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett más módon való rögzítésének szabályairól szóló 23/2003. (VI. 24.) BM-IM együttes rendelet (a továbbiakban: Nyor.) vonatkozó rendelkezését vette. A Nyor. 100. §-a szerint a feljelentés: minden olyan, formához nem kötött – a büntetőeljárás megindítására vagy lefolytatására jogosult szerv vagy más hatóság, illetve a bíróság tudomására hozott – közlés, amely meghatározott vagy ismeretlen személy által elkövetett bűncselekmény gyanújára utaló tényállítást, illetve adatot tartalmaz.

A feljelentés felvételének szabályait pedig a Be. tartalmazza.

Jelen esetben tehát a panaszos a büntetőeljárás körébe tartozó mulasztást sérelmezett, amelynek megítélésére a Testületnek – fő szabály szerint – nincs hatásköre. A rendőrség büntetőeljárás tevékenységét a Testület – az Rtv. 11. § (1) bekezdése alapján – csak olyan esetekben vizsgálja, amikor a panaszosnak a Be. alapján speciális jogorvoslat nem áll a rendelkezésére.

Az eljárásban nem volt tisztázható, hogy a panaszos kívánt-e feljelentést tenni, de egyértelmű, hogy a fenti szabályok miatt nincs a Testületnek hatásköre, tekintettel arra, hogy jelen esetben a sérelmezett mulasztással szemben a panaszos a büntetőeljárásra vonatkozó szabályok szerint jogorvoslással élhet, illetve élhetett volna.

Ugyanakkor a Testület – hatáskörét megállapítva – érdemben vizsgálata a panaszbeadvány azon részét, amelyben a panaszos azt sérelmezte, hogy a házkutatás miatt bejelentést tett telefonon a rendőrségre, de a rendőrök nem mentek ki a helyszínre a kérése ellenére.

2) A panaszos telefonos bejelentéssel kapcsolatos panasza kapcsán az alábbi megállapításokra jutott a Testület.

A rendőrségi jelentések rögzítik, hogy a panaszos 2011. november 10-én a délutáni órákban betelefonált a rendőrségre, és a lakásában foganatosított házkutatást kifogásolta. Előadta, hogy a rendőrök elvitték a televízióját, a számítógépét és kérte, hogy a rendőrök menjenek ki a helyszínre, és vegyenek fel jegyzőkönyvet. A telefonos bejelentést vevő K. S. r. százados közölte a panaszossal, hogy ha panaszt kíván tenni a házkutatás miatt, akkor fáradjon be a kapitányságra, ott van egy panaszokkal foglalkozó rendőr, akinek elmondhatja a problémáját.

A bejelentés hanganyagának leiratából kitűnik, hogy a panaszos 14 óra 50 perckor tett bejelentést. Előadta, hogy elvitték a házból a tévét és a számítógépet, és az anyját majdnem lelőtték a lépcsőn, holott minden az ő tulajdona volt. A panaszos követelte, hogy a rendőrök menjenek ki az ingatlanhoz és vegyenek fel jegyzőkönyvet, mert feljelentést akar tenni. Erre K. S. r. százados közölte vele, hogy a panasz eljárás nem így működik, ha a bejelentő panaszt akar tenni a rendőri intézkedéssel szemben, azért nem küld ki egységet, mert ennek nem ez a formája, hanem hogy bemegy a bejelentő a kapitányságra, és panaszt tesz. A felek tovább vitatkoztak, majd végül a panaszossal közölte a r. százados, hogy vigye be a vagyontárgyak papírjait, és a nyomozónak mondja el a sérelmeit.

A Testület a bejelentés tartalmát fogadta a történések valós előadásaként, így a továbbiakban azt vizsgálta, hogy K. S. r. százados helyesen járt-e el, amikor a panaszost arról tájékoztatta, hogy a rendőrkapitányság épületében tehet panaszt.

a) A panaszos a telefonos bejelentésében a házkutatást és az annak során foganatosított foglaltságokat kifogásolta és kérte, hogy a r. százados küldjön rendőröket a helyszínre.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A bejelentés tartalma nyilvánvalóan nem tartalmazott olyan információt, adatot, ami az Rtv. 13. § alapján intézkedési kötelezettséget keletkeztetett volna a rendőrség oldalán, ezért a Testület álláspontja szerint helyesen járt el akkor a r. százados, amikor nem küldött rendőröket a helyszínre, ezért ennek kapcsán **nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.**

b) A Testület ezt követően a r. százados azon tájékoztatását vizsgálta, amely szerint, ha a panaszos személyesen akar előterjeszteni panaszt, akkor be kell mennie a kapitányságra.

A rendőrök tájékoztatási kötelezettségét az Rtv. 24. § (1)-(2) bekezdése rendezi, eszerint a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

A közérdekű bejelentések, javaslatok és panaszok egységes intézéséről szóló 39/1999. (BK 24.) BM utasítás szerint az utasítás hatálya alá tartozó szervek kötelesek a bejelentések intézését megszervezni. A minisztérium központi épületében, a Határőrség, a Rendőrség központi és területi szerveinél, a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságán 2000. január 1-jéig ügyfélszolgálati irodát kell létrehozni. Az ügyfélszolgálati iroda feladata a bejelentések átvétele, a szóban előadott bejelentések jegyzőkönyvbe foglalása vagy azokról feljegyzés készítése, valamint az ügy elintézésére hivatott szervekhez történő továbbítása.

A közérdekű kérelmek, panaszok és bejelentések, valamint a rendőri intézkedések elleni panaszok egységes kezeléséről szóló 36/2008. (OT 19.) ORFK utasítás I. fejezetének 11. pontja előírja, hogy az írásban tett beadványt a rendőri szerv szignálásra jogosult vezetője tartalma alapján elbírálja, és dönt arról, hogy az Rtv. IX. fejezetében meghatározott rendőri intézkedés elleni panaszként, a 2004. évi XXIX. törvény 141-143. §-ában meghatározott közérdekű kérelemként, panaszként és bejelentésként vagy egyéb módon kell kezelni.

Noha az Alkotmányban foglalt jogorvoslati jog egyúttal az állami szerv, intézmény azon kötelezettségét is jelenti, hogy lehetővé tegyék a panaszok előterjesztését, vagyis ne akadályozzák, ne tegyék nehezkessé a beadvány benyújtását, ez a Testület álláspontja szerint – figyelemmel a 139/2008 (XI. 26.) sz. állásfoglalásában kifejtettekre – nem jelent kötelezettséget arra, hogy a beadványok személyes érkeztetésének lehetőségét bármely szervnek napi 24 órában kellene biztosítani akár az ügyfélszolgálati irodán kívüli helyszíni jegyzőkönyvbe diktálás lehetőségével is. A hivatkozott BM utasítás is csupán azt teszi a rendőrség kötelezettségévé, hogy a közérdekű bejelentések, illetve panaszok átvételére hozzon létre ügyfélszolgálati irodát, amely a hangfelvétel és a rendőri jelentés tanúsága szerint meg is történt a helyi rendőrkapitányságon. Amennyiben a beadvány előterjesztője az előterjesztésnek és érkeztetésnek a személyes előadás módját választja, akkor választása együtt jár azzal, hogy figyelembe kell vennie az általa célzott intézmény működési rendjéből adódó objektív korlátokat – így a konkrét esetben azt, hogy a panasz személyes előterjesztésének helye a rendőrkapitányság épülete.

Jelen esetben a panaszos tehát a kapitányságra befáradva személyesen megtehetette volna a panaszát, illetve azt írásban is előterjeszthette volna.

Az Rtv. és fentebb a hivatkozott joganyag tehát nem tartalmaz olyan előírást, amely szerint az ügyeletes tiszt vagy más rendőr köteles lenne az ügyfélszolgálati irodán kívül bármilyen irat, beadvány átvételére, illetve panaszbejelentés jegyzőkönyvi felvételére, sőt a hivatkozott rendelkezések ilyen megoldással, mint lehetőséggel nem is számolnak.

Mindezekre tekintettel a Testület álláspontja szerint azzal, hogy az ügyeletes tiszt megfelelő tájékoztatást adott a panaszosnak a panasz személyes előterjesztésének szabályairól, ezért nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

IV.

A Testület álláspontja szerint a panaszos bejelentése nem keletkezett intézkedési kötelezettséget, illetve a panasz személyes előterjesztésének lehetőségeiről megfelelő tájékoztatást kapott a panaszos, ezért nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

Mindezekre tekintettel a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2012. március 21.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESZTÜLET